

1950

უზანო

საქართველოს სსრ განათლების
სამინისტროს ბრძანებითა
და განკარგულებათა

პრეზუმი

წელიწადი მცამეტე

№ 2	Сборник приказов и распоряжений Министерства Просвещения Груз. ССР	1950 წ.
-----	---	---------

122

შ ი ნ ა ა რ ს ი

1. ინსტრუქცია—რვაწლიანი და საშუალო სკოლის მე-4, მე-5, მე-6, მე-7, მე-9 და მე-10 კლასებში გადასაყვანი გამოცდებისა და რვაწლიანი და საშუალო სკოლების მე-8 კლასების დამამთავრებელი გამოცდების ჩატარების შესახებ. 3
2. მითითებანი—დაწყებითი, რვაწლიანი და საშუალო სკოლის მოსწავლეთა ცოდნისა და ყოფაქცევის შეფასებისას ზუთბალიანი ციფრობრივი სისტემის გამოყენების შესახებ. 18
3. Инструкция—о проведении переводных испытаний в IV, V, VI, VII, IX, X классах восьмилетней и средней школы и выпускных экзаменов в 8 классе восьмилетней и средней школы 25
4. Указания—о применении в начальных, восьмилетних и средних школах цифровой пятибалльной системы оценки успеваемости и поведения учащихся 41

ი ნ ს ტ რ უ მ ც ი ა

რვაწლიანი და საშუალო სკოლის მე-4, მე-5, მე-6, მე-7, მე-9 და მე-10 კლასებში გადასაყვანი გამოცდებისა და რვაწლიანი და საშუალო სკოლების მე-8 კლასების და გამთავრებული გამოცდების ჩატარების შესახებ

I. ზოგადი დებულებანი

§ 1

კლასიდან კლასში გადასაყვანი და დამამთავრებელი გამოცდებში საქართველოს სსრ ყველა დაწყებითს, რვაწლიან და საშუალო სკოლაში ტარდება.

§ 2

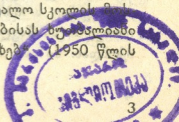
კლასიდან კლასში გადასაყვანი და დამამთავრებელი გამოცდები სახელმწიფო პროგრამების მოთხოვნის შესაბამისად ტარდება მოსწავლეთა ცოდნა-ჩვევების სიმტკიცე-სისრულისა და იმის გამოსარკვევად, თუ რამდენად მომზადებულნი არიან მოსწავლენი რვაწლიანი და საშუალო სკოლის შემდგომს, უფროს კლასში ან საშუალო სპეციალურ სასწავლებელში წარმატებითი სწავლისათვის.

II. გადასაყვანი გამოცდები

§ 3

გადასაყვან გამოცდებს აბარებენ მე-4, მე-5, მე-6, მე-7 მე-9 და მე-10 კლასების მოსწავლენი, ხოლო 1-ლი, მე-2 და მე-3 კლასის მოსწავლეთა გადაყვანა ან კურსის განმეორებით გასაველეად იმავე კლასში დატოვება წლიური ნიშნების მიხედვით ხდება.

შენიშვნა: წლიური ნიშნის გამოყვანის წესის შესახებ იხილეთ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მითითებანი—„დაწყებითი, რვაწლიანი და საშუალო სკოლის მოსწავლეთა ცოდნისა და ყოფაქცევის შეფასებისას სუბიექტური ციფრობრივი სისტემის გამოყენების შესახებ“ (1950 წლის გამოცემა).

პირველი, მე-2, მე-3 კლასების მოსწავლეთა გადაყვანა მომდგენო კლასებში წარმოებს შემდეგი წესით:

პირველი, მე-2, მე-3 კლასების ის მოსწავლენი, რომელთაც ორსაგანში — დედაენასა და არითმეტიკაში აქვთ „3“-ზე ნაკლები ნიშანი, დატოვებული უნდა იქნენ იმავე კლასში, ხოლო იმ მოსწავლეებს, რომელთაც დასახელებული საგნებიდან ერთ-ერთში აქვთ „3“-ზე ნაკლები ნიშანი, უნდა მიეცეთ საზაფხულო დავალება.

საზაფხულო დავალებამიცემულ მოსწავლეებთან მუშაობას ინდივიდუალური წესით აგრძელებს სათანადო კლასის მასწავლებელი, 20 მაისიდან 20 ივნისამდე. საზაფხულო დავალება უნდა შემოწმდეს 20-დან 25 აგვისტომდე. საზაფხულო დავალების შეუსრულებლობის ან ცუდად შესრულების შემთხვევაში მოსწავლე დატოვებულ უნდა იქნეს იმავე კლასში.

§ 5

მე-4, მე-5, მე-6, მე-7, მე-9 და მე-10 კლასების ის მოსწავლენი, რომელთაც ორზე მეტ საგანში აქვთ „3“-ზე ნაკლები წლიური ნიშანი, გამოცდებზე არ დაიშვებიან და იმავე კლასში რჩებიან.

§ 6

გამოცდებზე დაშვებული ის მოსწავლენი, რომელთაც აქვთ „3“-ზე დაბალი წლიური ნიშანი ერთ ან ორ საგანში, სავამოცდო იქნება ეს საგანი, თუ არასავამოცდო, — გამოცდას ამ საგნებში შემოდგომაზე აბარებენ. იმ შემთხვევაში, როდესაც მოსწავლე საგაზაფხულო გამოცდაზე დამატებით მიიღებს „3“-ზე ნაკლებ შეფასებას რომელიმე საგანში და ამის შედეგად საბოლოოდ ორზე მეტ საგანში ექნება „3“-ზე ნაკლები ნიშანი, იგი შემდგომ გამოცდებზე აღარ დაიშვება და დატოვებული იქნება იმავე კლასში.

შენიშვნა: წერასა და ზეპირში მიღებული ნიშანი ერთ ნიშნად ითვლება.

§ 7

მე-4, მე-5, მე-6, მე-7, მე-8, მე-9 და მე-10 კლასების მოსწავლეებს, რომლებმაც მოიპოვეს გამოცდებზე გასვლის უფლება, ოთხივე მეოთხედში სასწავლო გეგმით გათვალისწინებულ ძირითად საგნებში ჰქონდათ ნიშანი არანაკლები „3“-სა, მაგრამ ავადმყოფობის გამო

არ შეუძლიათ გამოცხადდნენ გამოცდებზე და ამის შესახებ სკოლის ექიმის ან სათანადო სამკურნალო დაწესებულების დასკვნა აქვთ, პედაგოგიური საბჭოს დადგენილებით შეიძლება მთლიანად გადაედოთ გამოცდები შემოდგომისათვის.

შენიშვნა: ამათგან ის მოსწავლეები, რომლებსაც განსაკუთრებით ძვირად მდგომარეობა აქვთ ჯანმრთელობის მხრივ, პედაგოგიური საბჭოს დადგენილების საფუძველზე, სკოლის დირექტორის (გამგის) ბრძანებით, შეიძლება გადაყვანილ იქნენ შენიღებ კლასში უგამოცდოდ, საკითხი ყოველ ცალკეულ შემთხვევაში უნდა შეუთანხმდეს განათლების განყოფილებას.

§ 8

გადასაყვანი გამოცდები ყველა კლასში იწყება 20 მაისს, მეცადინეობა წყდება 17 მაისს. გამოცდები ჩატარდება შემდეგ საგნებსა და ვადებში:

მე-4 კლასში: მშობლიურ ენაში—წერითი და ზეპირი, რუსულ ენაში (არარუსულ სკოლებში)—წერითი და ზეპირი, არითმეტიკაში—წერითი და ზეპირი, სულ 6 გამოცდა, მათგან 3 წერითი და 3 ზეპირი—12 კალენდარული დღე.

მე-5 კლასში: მშობლიურ ენაში—წერითი და ზეპირი, რუსულ ენაში (არარუსულ სკოლებში)—წერითი და ზეპირი, არითმეტიკაში—წერითი და ზეპირი, სულ 6 გამოცდა, მათგან 3 წერითი და 3 ზეპირი—12 კალენდარული დღე.

მე-6 კლასში: მშობლიურ ენაში—წერითი და ზეპირი, რუსულ ენაში (არარუსულ სკოლაში)—წერითი და ზეპირი, არითმეტიკაში—წერითი, ბოტანიკაში, გეოგრაფიაში სულ 7 გამოცდა, მათგან 3 წერითი და 4 ზეპირი—16 კალენდარული დღე.

მე-7 კლასში: მშობლიურ ენაში—წერითი და ზეპირი, რუსულ ენაში (არარუსულ სკოლებში)—წერითი და ზეპირი, ალგებრაში—წერითი და ზეპირი, ფიზიკაში—სულ 7 გამოცდა, მათგან 3 წერითი და 4 ზეპირი—16 კალენდარული დღე.

მე-9 კლასში: მშობლიურ ლიტერატურაში—წერითი და ზეპირი, რუსულ ენასა და ლიტერატურაში (არარუსულ სკოლებში)—წერითი და ზეპირი, ალგებრაში წერითი, გეომეტრიაში, ფიზიკაში, დარვინიზმის საფუძვლებში და უცხო ენაში—ზეპირი. სულ 9 გამოცდა, მათგან 3 წერითი და 6 ზეპირი—25 კალენდარული დღე.

მე-10 კლასში: მშობლიურ ლიტერატურაში—წერითი და ზეპირი, რუსულ ენასა და ლიტერატურაში (არარუსულ სკოლებში)—

წერითი და ზეპირი, ალგებრაში—წერითი, გეომეტრიაში, გეოგრაფიაში, მსოფლიო ისტორიაში და უცხო ენაში—ზეპირი, სულ გამოცდა, მათგან 3 წერითი და 6 ზეპირი—25 კალენდარული დღე.

შენიშვნა: 1. მე-6 კლასში გამოცდები არითმეტიკაში და ბოტანიკაში ტარდება მე-5 და მე-6 კლასების კურსის ფარგლებში; 2. მე-10 კლასში მსოფლიო ისტორიაში გამოცდა ტარდება IX და X კლასების კურსის ფარგლებში.

§ 9

თითოეულ გადასაყვან გამოცდას ამ საგნის მასწავლებელი ატარებს ასისტენტის თანდასწრებით, რომელსაც სკოლის დირექტორი ნიშნავს იმავე ან მონათესავე საგნის მასწავლებელთაგან, ასისტენტის შეფასება მხედველობაში უნდა იქნეს მიღებული ნიშნის დაწერის დროს.

§ 10

ზეპირი გამოცდები ყველა კლასში ტარდება საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მიერ დამტკიცებული ბილეთებით, რომლებიც წინასწარ უნდა გაეცნოს მოსწავლეს.

მშობლიურ ენასა და რუსულ ენაში გრამატიკულად გასარჩევ ტექსტებს და მათემატიკაში ამოცანებსა და მაგალითებს ბილეთებისათვის ადგენს საგნის მასწავლებელი და ამტკიცებს სკოლის დირექტორი. ეს დამატებითი მასალა მოსწავლეს მხოლოდ გამოცდის დროს უნდა გაეცნოს.

მოსწავლე გამოძახებისას ბილეთს თვითონ იღებს. თუ მოსწავლეს არ შეუძლია ბილეთში მოცემულ საკითხებზე პასუხის გაცემა, —მას ნება ეძლევა მეორე ბილეთი აიღოს, მაგრამ ამ შემთხვევაში მოსწავლეს ერთი ნიშნით ნაკლები უნდა დაეწეროს. მოსწავლის ცოდნის უფრო ზუსტად გამორკვევის მიზნით მასწავლებელს და ასისტენტს შეუძლიათ დამატებით კითხვები მისცენ მას. ბილეთი, რომელზედაც მოსწავლემ პასუხი გასცა, კლასის ამ ჯგუფში აღარ უნდა იქნეს გამოყენებული.

შენიშვნა: 1949—50 სასწავლო წელს სომხურ და აზერბაიჯანულ სკოლებში კლასიდან კლასში გადასაყვანი გამოცდებისათვის ბილეთებს ადგენს საგნის მასწავლებელი და გამოცდების დაწყებამდე 10 დღით ადრე ამტკიცებს სკოლის დირექტორი. ბილეთები უნდა იყოს თანაბარი სიძნელისა, თითოეული ბილეთი უნდა შედგებოდეს სასწავლო პროგრა-

მიდან აღებული ორი-სამი ნათელი, მოსწავლისათვის გასაგებ-
ბი და გარკვევით დაწერილი საკითხისაგან.

თითოეულ საგანში დაახლოებით 25—30 ბილეთი დგება.
ბილეთებში მოცემული საკითხები მთლიანად უნდა ამოსწუ-
რავდეს სასწავლო პროგრამას.

§ 11

წერითი სამუშაოს შეადგენს:

ა) ქართულ სკოლებში ქართულ ენასა და ლიტერატურაში,
სომხურ და აზერბაიჯანულ სკოლებში—მშობლიურ ენასა და ლი-
ტერატურაში—მე-4 კლასში გავლილი მასალის ფარგლებში მოკლე
შინაარსის გადმოცემა ან მოქმედი პირის თავგადასავალი; მე-5,
მე-6 და მე-7 კლასებში—გავლილი ლიტერატურული მასალიდან ში-
ნაარსის გადმოცემა, მე-9 და მე-10 კლასებში—მწერლის შემოქმე-
დების დახასიათება ან ცალკე ნაწარმოების გარჩევა;

ბ) რუსულ ენასა და ლიტერატურაში რუსულ სკოლებში მე-4,
მე-5, მე-6 და მე-7 კლასებში—შინაარსის გადმოცემა, მე-9 და მე-10
კლასებში—მწერლის შემოქმედების დახასიათება ან ცალკე ნაწარ-
მოების გარჩევა;

გ) რუსულ ენაში ყველა არარუსული სკოლის მე-4, მე-5, მე-6,
მე-7 კლასებში—პასუხი კითხვებზე გავლილი მასალიდან, მე-9, მე-10
კლასებში—გავლილი მასალიდან პატარა მოთხრობის შინაარსის
გადმოცემა, მასწავლებლის მიერ მოთხრობის წინასწარ წაკითხვით
კლასში.

შენიშვნა: თხზულებისათვის მშობლიურ ლიტერატურა-
ში მოსწავლეებს ეძლევათ ორი თემა, რომელთაგან მათ
უფლება აქვთ ერთ-ერთი აირჩიონ.

§ 12

მათემატიკაში გამოცდისას წერითი სამუშაოს უნდა შეადგენ-
დეს: არითმეტიკაში—მე-4 კლასში ერთი ამოცანა და ერთი მაგა-
ლითი, მე-5 და მე-6 კლასებში კი—ერთი ამოცანა და ორი მაგა-
ლითი;

მე-7 კლასში—სამი მაგალითი ალგებრაში (ერთი ალგებრულ
გამოსახულების რიცხვითი სიდიდის გამოანგარიშებაზე და ორი
იგივე გარდაქმნებზე); მე-9 და მე-10 კლასებში—ამოცანა და ორი

მაგალითი ალგებრაში. ამოცანები და მაგალითები მოსწავლეებს
ედღევით ერთნაირი სიძნელისა, ორ ვარიანტად.

§ 13

თემებს, ამოცანებსა და მაგალითებს მე-4, მე-5, მე-6, მე-7, მე-9 და მე-10 კლასებისათვის თითოეულ საგანში ადგენს საგნის მასწავლებელი რამდენიმე ვარიანტად და ამტკიცებს სკოლის დირექტორი.

§ 14

გამოცდებზე მოსწავლეები ყველა წერით სამუშაოს ასრულებენ სკოლის მიერ წინასწარ მომზადებული ქალაქის ფურცლებზე, რომელსაც სკოლის შტამში უნდა ჰქონდეს დასმული.

§ 15

გამოცდები სკოლის დირექტორის მიერ დამტკიცებული ცხრილით ტარდება. ცხრილი მოსწავლეებს უნდა გაეცნოს 10 დღით ადრე გამოცდების დაწყებამდე.

ცხრილის შედგენისას მხედველობაში უნდა იყოს მიღებული რომ:

ა) კლასში ერთ დღეს შეიძლება ჩატარდეს მხოლოდ ერთი გამოცდა, წერითი ან ზეპირი;

ბ) თითოეული წერიტი გამოცდისათვის გათვალისწინებული უნდა იქნეს მე-4, მე-5, მე-6, მე-7 კლასებში—არა უმეტეს 2 საათისა, მე-9 და მე-10 კლასებში—არა უმეტეს 4 საათისა.

გ) შესვენება სავალდებულოა თითოეული აკადემიური საათის შემდეგ მხოლოდ ზეპირი გამოცდების დროს.

§ 16

ერთ საგანში გამოცდა (ზეპირი ან წერითი) კლასში ერთ დღეს უნდა დამთავრდეს. თუ კლასში 25-ზე მეტი მოსწავლეა, ზეპირი გამოცდების ჩატარების დროს კლასი ორად უნდა გაიყოს; კლასის ერთი ნახევარი გამოცდებს აბარებს 9 საათიდან, მეორე ნახევარი—15 საათიდან.

ზეპირი გამოცდები წარმოებს მთელი კლასის მოსწავლეთა ან (თუ კლასი გაყოფილია ორ ჯგუფად) მისი ნახევრის თანდას-

წერბით. გამოკითხული მოსწავლე უნდა გავიდეს კლასიდან. ასევე, წერიით გამოცდის ჩატარებისას ის მოსწავლე, რომელმაც სამუშაო შეასრულა, ვალდებულია გავიდეს კლასიდან.

§ 17

იმ სასწავლო საგნებში, რომლებშიც დადგენილია წერიითი და ზეპირი გამოცდები, პირველად წერიითი გამოცდები ტარდება, ხოლო ზეპირი გამოცდა მას მისდევს. მოსწავლეთა წერიითი ნამუშევრები ამ საგანში ზეპირი გამოცდის დაწყებამდე უნდა შეამოწმონ და შეაფასონ მასწავლებლებმა და ასისტენტებმა და ჩააბარონ სკოლის დირექტორს.

III. მოსწავლეთა გადაყვანის და დაჯილდოების პირობები

§ 18

მოსწავლეთა გადაყვანა შემდეგ კლასებში შესაძლებელია მხოლოდ იმ პირობით, თუ მათ სასწავლო გეგმით გათვალისწინებულ ყველა საგანში (სიმღერა-მუსიკის, ხატვის და ფიზკულტურის მომზადების გამოკლებით) საბოლოო ნიშანი „3“-ზე დაბალი არა აქვთ.

გადასაყვან გამოცდებზე მოსწავლის ცოდნის შეფასებას ახდენს სათანადო საგნის მასწავლებელი ასისტენტთან ერთად.

საბოლოო შეფასების (ნიშნის) დადგენა საგანში ხდება მოსწავლის მიერ გამოცდაზე მიღებული შეფასების (ნიშნის) საფუძველზე წლიური შეფასების გათვალისწინებით ამ საგანში. ისეთ შემთხვევაში, როცა გამოცდაზე მოსწავლე „3“-ზე დაბალ შეფასებას მიიღებს, მას არ შეიძლება მიეცეს დადებითი დასკვნითი შეფასება. საგნის მასწავლებელსა და ასისტენტს შორის აზრთა სხვადასხვაობის შემთხვევაში საბოლოო შეფასების საკითხს წყვეტს სკოლის დირექტორი.

შენიშვნა: ა) არასაგამოცდო საგნებში საბოლოო ნიშნად რჩება წლიური ნიშანი;

ბ) საბოლოო ნიშნის დადგენის წესის შესახებ იხილეთ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მითითებანი — „დაწყებითი, რვაწლიანი და საშუალო სკოლის მოსწავლეთა ცოდნისა და ყოფაქცევის შეფასებისას ხუთბალიანი ციფრობრივი სისტემის გამოყენების შესახებ“ (1950 წლის გამოცემა).

მოსწავლენი, რომელნიც გადასაყვანი გამოცდების შედეგად მიიღებენ „3“-ზე ნაკლებ ნიშანს ორზე მეტ საგანში, იმავე კლასში უნდა იქნენ დატოვებულნი, ხოლო იმ მოსწავლეებმა, რომელნიც ერთ ან ორ საგანში მიიღებენ „3“-ზე ნაკლებ ნიშანს, შემოდგომაზე უნდა ჩააბარონ განმეორებითი გამოცდები ამ საგნებში.

§ 20

საუკეთესო ყოფაქცევის ის მოსწავლენი, რომელნიც ყველა ძირითად საგანში მიიღებენ საბოლოო ნიშანს „5“-ს, პედაგოგიური საბჭოს დადგენილებით ჯილდოვდებიან ქების სიგელით.

§ 21

საშემოდგომო გამოცდამიცემული ის მოსწავლე, რომელიც საცხოვრებელი ადგილის გამოცვლის გამო გადადის სხვა სკოლაში, უსათუოდ იმ სკოლაში უნდა გამოიკადოს, რომელშიც სწავლობდა. ამის შემდეგ შეუძლია მას გადასვლა სხვა სკოლაში.

IV. საშემოდგომო გამოცდები

§ 22

საშემოდგომო გამოცდები სკოლის დირექტორის მიერ დამტკიცებული ცხრილით ტარდება 20-დან 25 აგვისტომდე (ჩათვლით).

საშემოდგომო გამოცდები იმავე წესით წარმოებს, რაც გათვალისწინებულია საგაზაფხულო გამოცდებისათვის.

§ 23

მოსწავლეები, რომლებიც რაიმე მიზეზის გამო საშემოდგომო გამოცდაზე არ გამოცხადდებიან ან გამოცდაზე მიიღებენ თუნდაც ერთ საგანში „3“-ზე ნაკლებ ნიშანს, დატოვებული უნდა იქნენ იმავე კლასში. მოსწავლეთა პირობით გადაყვანა აკრძალულია.

§ 24

საშემოდგომო გამოცდამიცემულ მოსწავლეებს, რომელთა ჩამორჩენა სწავლაში საპატიო მიზეზებით იყო გამოწვეული, სკოლა

უნდა დაეხმაროს საშემოდგომო გამოცდებისათვის მომზადებაში (ჯგუფური ან ინდივიდუალური მეცადინეობის მოწყობა, კონსულტაციები და ა. შ.).

§ 25

პედაგოგიური საბჭოს დადგენილება მოსწავლეთა იმავე კლასში დატოვების ან მათთვის საშემოდგომო გამოცდების დანიშვნის შესახებ სკოლამ დაუყოვნებლივ უნდა აცნობოს მოსწავლეთა მშობლებს ან მზრუნველ პირთ წერილობითი სახით. ეს ცნობა მათ უნდა ჩაბარდეს ხელწერილით.

V. დამამთავრებელი გამოცდები მე-8 კლასში

§ 26

მე-8 კლასში მეცადინეობა წყდება 17 მაისს, ხოლო გამოცდები იწყება 20 მაისს.

§ 27

დამამთავრებელ გამოცდებზე არ დაიშვებიან მე-8 კლასების ის მოსწავლენი, რომელთაც „3“-ზე ნაკლები წლიური ნიშანი აქვთ ორზე მეტ საგანში; ისინი დატოვებული უნდა იქნენ იმავე კლასში.

§ 28

გამოცდებზე დაშვებული ის მოსწავლენი, რომელთაც „3“-ზე დაბალი წლიური ნიშანი აქვთ ერთ ან ორ საგანში, მიუხედავად იმისა საგამოცდო იქნება ეს საგანი თუ არასაგამოცდო, — გამოცდას ამ საგნებში შემოდგომაზე აბარებენ.

იმ შემთხვევაში, როდესაც მოსწავლე საგაზაფხულო გამოცდაზე დამატებით მიიღებს „3“-ზე ნაკლებ შეფასებას და ამის შედეგად საბოლოოდ ორზე მეტ საგანში ექნება „3“-ზე ნაკლები ნიშანი, იგი შემდგომ გამოცდებზე აღარ დაიშვება და დატოვებული იქნება იმავე კლასში.

შენიშვნა: წერასა და ზეპირში მიღებული ნიშანი ერთ ნიშნად ითვლება.

§ 29

მე-8 კლასში დამამთავრებელი გამოცდები ტარდება მშობლიურ ენასა და ლიტერატურაში — წერითი და ზეპირი, რუსულ ენაში (პარარუსულ სკოლებში) — წერითი და ზეპირი, ალგებრა-არითმეტიკაში — წერითი, გეომეტრიაში, სსრ კავშირისა და საქართველოს

კონსტიტუციაში, გეოგრაფიაში, ფიზიკაში და ისტორიაში—ზეპირი, სულ 10 გამოცდა, მათგან 3 წერთი და 7 ზეპირი—25 კალენდარული დღე.

რუსული, სომხური და აზერბაიჯანული სკოლის მე-8 კლასების მოსწავლეები გამოცდას აბარებენ აგრეთვე ქართულ ენაში—წერთი.

შენიშვნა: ენასა და ლიტერატურაში ზეპირი გამოცდი-
სას ერთი შეფასება იწერება.

§ 30.

მე-8 კლასში წერთი გამოცდებს შეადგენს:

ა) ქართულ ენასა და ლიტერატურაში ქართულ სკოლებში—გავლილი ნაწარმოების მიხედვით მოქმედ პირთა დახასიათება, ხოლო არაქართულ სკოლებში—გავლილი პატარა მოთხრობების შინაარსის გადმოცემა, მოთხრობის წინასწარი წაკითხვით კლასში;

ბ) რუსულ ენასა და ლიტერატურაში რუსულ სკოლებში—გავლილი მასალიდან შინაარსის გადმოცემა, ხოლო არარუსულ სკოლებში—გავლილი პატარა მოთხრობის შინაარსის გადმოცემა, მოთხრობის წინასწარ წაკითხვით კლასში;

გ) მშობლიურ ენასა და ლიტერატურაში სომხურ და აზერბაიჯანულ სკოლებში—გავლილი ნაწარმოების მიხედვით მოქმედ პირთა დახასიათება;

დ) აღგებრა-არითმეტიკაში—ერთი ამოცანა და ერთი მაგალითი აღგებრიდან და ერთი მაგალითი არითმეტიკიდან.

შენიშვნა: 1. საგამოცდო თემას მშობლიურ ენასა და ლიტერატურაში, ამოცანასა და მაგალითებს მათემატიკაში ადგენს ქალაქის, რაიონის განათლების განყოფილება და გამოცდის დღეს აბარებს სკოლებს. ქართულ ენაში—არაქართულ სკოლებში და რუსულ ენაში არარუსულ სკოლებში თემები ადგილზე დგება და მტკიცდება სკოლის დირექტორის მიერ;

2. წერთი გამოცდისათვის მე-8 კლასების მოსწავლეებს ეძლევათ დრო არაუმეტეს 3 საათისა.

§ 31.

მე-8 კლასის მოსწავლეები განსაკუთრებულ გამოწავლის შემთხვევაში, მძიმე ავადმყოფობის გამო, შეიძლება განთავისუფლებულ იქნენ გამოსაშვებ გამოცდებისაგან, მხოლოდ საქართველოს სსრ

განათლების სამინისტროს მიერ განათლების განყოფილების შუამდგომლობისა და სამკურნალო დაწესებულების სათანადო დასკვნის საფუძველზე, თუ მათ სასწავლო წლის ყველა მეოთხედში ძირითად საგნებში აქვთ შეფასება არა ნაკლებ „3“-სა.

რვაწლიანი სკოლის დამთავრების მოწმობა ამ შემთხვევაში უნდა გაიცეს წლიური შეფასების საფუძველზე.

შენიშვნა: ა) შუამოცდოდ რვა კლასის დამთავრების მოწმობის გაცემის საკითხის განხილვა ხდება დასაბუთებულ შუამდგომლობის საფუძველზე, რასაც თანდართული უნდა ჰქონდეს სამკურნალო დაწესებულების საექიმო კომისიის დასკვნა, პედაგოგიური საბჭოს დადგენილება და მოსწავლის დახასიათება;

ბ) აფხაზეთისა და აჭარის ასს რესპუბლიკებში და სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიურ ოლქში შუამოცდოდ რვა კლასის დამთავრების მოწმობის გაცემის საკითხს წყვეტს სათანადო ავტონომიური რესპუბლიკების მინისტრები და ოლქის განათლების განყოფილების გამგე.

§ 32

რვაწლიანი სკოლის კურსზე მოსწავლეთა დამამთავრებელ გამოცდებს ატარებს კომისია შემდეგი შემადგენლობით: სკოლის დირექტორი ან სასწავლო ნაწილის გამგე—თავმჯდომარე, საგნის მასწავლებელი და დირექტორის მიერ დანიშნული ასისტენტი.

შენიშვნა: თუ სკოლის დირექტორი ან სასწავლო ნაწილის გამგე მე-11 კლასში გამოცდებზე დასწრების გამო დაკავებულია, მაშინ დირექტორი მე-8 კლასში გამოცდებზე თავმჯდომარედ იმავე სკოლის ერთ-ერთ მასწავლებელს ნიშნავს. მე-8 კლასში საგამოცდო კომისიის შემადგენლობაში შეიძლება შევიდნენ მხოლოდ ის პირნი, რომელთაც განათლება აქვთ არანაკლებ სამასწავლებლო ინსტიტუტისა.

თუ სკოლის დირექტორს და მასწავლებელს, რომლის საგანშიაც ტარდება გამოცდა, სათანადო განათლება არა აქვთ, საგამოცდო კომისიის შემადგენლობას აწესებს სახალხო განათლების რაიონული (საქალაქო) განყოფილება.

შენიშვნა: საგამოცდო კომისიის შემადგენლობაში შეიძლება შევიდნენ ის პირნიც, რომელთაც ატესტაციით მინიჭებული აქვთ საშუალო სკოლის მასწავლებლის პერსონალური წოდება, აგრეთვე მასწავლებლები, რომელნიც დაუსწრებელი პედაგოგიური ინსტიტუტის III კურსზე არიან გადასულნი.

§ 33

მოსწავლეთა ცოდნის შეფასებას გამოსაშვებ გამოცდებზე ახდენს საგამოცდო კომისია.

რვაწლიანი სკოლის დამთავრების მოწმობაში შესატანი შეფასების (ნიშნის) დადგენა საგამოცდო საგნებში ხდება საგამოცდო კომისიის მიერ, გამოცდაზე მიღებული შეფასების საფუძველზე წლიური შეფასების გათვალისწინებით.

ისეთ შემთხვევაში, როდესაც მოსწავლე გამოცდაზე „3“-ზე ნაკლებ შეფასებას მიიღებს საგანში, მას არ შეიძლება გამოეყვანოს დადებითი დასკვნითი შეფასება.

შენიშვნა: 1. კომისიის წევრთა აზრის სხვადასხვაობის შემთხვევაში საბოლოო შეფასების საკითხი ხმის უმრავლესობით წყდება. ამასთან, კომისიის წევრის განსაკუთრებული აზრი, რომელიც არ ეთანხმება უმრავლესობას, შეტანილი უნდა იქნეს ოქმში, თუ საგამოცდო კომისიის თავმჯდომარე არ ეთანხმება კომისიის წევრთა უმრავლესობის აზრს, საკითხს საბოლოოდ წყვეტს სარაიონო (საქალაქო) განათლების განყოფილება;

2. არასაგამოცდო საგნებში საბოლოო ნიშნად რჩება წლიური ნიშანი.

§ 34

მოსწავლე, რომელიც გამოცდას ჩააბარებს ყველა საგანში, ითვლება რვაწლიანი სკოლის კურსდამთავრებულად და მას სკოლის პედაგოგიური საბჭოს გადაწყვეტილებით ეძლევა რვაწლიანი სკოლის დამთავრების შესახებ მოწმობა, რომელსაც ხელს აწერენ სკოლის დირექტორი, დირექტორის მოადგილე სასწავლო ნაწილში და მოსწავლელბები.

§ 35

მოსწავლეები, რომელნიც სასწავლო გეგმით გათვალისწინებულ საგნებში მიიღებენ საბოლოო ნიშანს „5“-ს და სამაგალითო ყოფაქცევისანი არიან, ჯილდოვდებიან ქების სიგელით.

მოსწავლეებს, რომლებმაც მიიღეს მოწმობა რვაწლიანი სკოლის დამთავრების შესახებ და დაჯილდოებული არიან ქების

სიგელით, უფლება აქვთ უგამოცდოდ შევიდნენ სპეციალურ საშუალო სასწავლებელში და მიიღონ სტიპენდია სასწავლო წლის პირველ სემესტრში.

შენიშვნა: მე-8 კლასის მოსწავლეებს, რომელნიც § 34-ში მოხსენებულ პირობებს აკმაყოფილებენ, მაგრამ ყოფაქცევაში აქვთ „5“-ზე ნაკლები ნიშანი, ეძლევათ მხოლოდ ცნობა სკოლის დამთავრების შესახებ და არა მოწმობა.

§ 36

გადასაყვანი გამოცდების ორგანიზაციის შესახებ ამ ინსტრუქციით დაწესებული სათანადო მუხლები ვრცელდება მე-8 კლასის დამამთავრებელ გამოცდებზედაც.

VII. ანგარიშგება გამოცდებისათვის

§ 37

ყველა წერიტი ნამუშევარი, რომელიც მოსწავლეებმა შეასრულეს გამოცდებზე, აგრეთვე ბილეთები, რომლებითაც ზეპირი გამოცდები წარმოებდა, — სკოლაში ინახება.

§ 38

გამოცდების ჩამტარებელი მასწავლებელი თავის საგანში გამოცდების დამთავრების დღეს სკოლის დირექტორს აბარებს გამოცდების შესახებ გულდასმით და დაწესებული ფორმით შედგენილ ოქმს, რომელშიც აღნიშნული უნდა იყოს თითოეული მოსწავლის ცოდნის შეფასება (იხ. გამოცდის ოქმის ფორმა).

§ 39

გადასაყვანი და დამამთავრებელი გამოცდების საერთო შედეგებს საბოლოო სხდომაზე იხილავს სკოლის პედაგოგიური საბჭო.

§ 40

გადასაყვანი და დამამთავრებელი გამოცდების შესახებ რაიმე ადგილობრივი ინსტრუქციების გამოცემა აკრძალულია. კატეგორიულად აკრძალულია აგრეთვე სკოლის დირექტორებისაგან გამოცდების შესახებ მოთხოვნა რაიმე ცნობების, რომელიც დაწესებული არ არის სტატისტიკური ანგარიშგებით.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს

დაწვებითი და საშუალო სკოლების

სამმართველოს უფროსი — უშ. ობოლაძე.

ქლასიდან ქლასში გადასაყვანი გამოცდების
ოქმის ფორმა

გ ა მ ტ ქ ი ც მ ბ

სკოლის დირექტორი _____

195 წ. „ _____ „ _____

ოქმი

გადასაყვანი გამოცდებისა _____
(საგანი)

ქალ. _____ რაიონის _____ სკოლის
მე _____ კლასში.

1. მასწავლებლის გვარი, სახელი და მამის სახელი _____

2. ასისტენტის გვარი, სახელი და მამის სახელი _____

№ რიგზე	მასწავლებლის გვარი, სახელი და მამის სახელი	წლიური ნიშანი	გამოცდა წერაში		ხეპირი გამოცდა		საერთო ნიშანი	საბოლოო ნიშანი	შენიშვნა
			თემა ან ამოცანის დასახელება	ნიშანი	ბილეთის №	ნიშანი			

გამომცდელი მასწავლებელი _____
ასისტენტი _____

195 წ. „ _____ „ _____

შენიშვნა: ნიშანი უნდა დაიწეროს ციფრითა და სიტყვებით, მაგ. „3“ (სამი)
„4“ (ოთხი) და ა. შ.

ოქმი

ზეპირი და წერიტი დამამთავრებელი გამოცდებისა _____ (საგანი)

კალ. _____ რაიონის _____ სკოლის
მე _____ კლასში.

1. საგამოცდო კომისიის თავმჯდომარის გვარი, სახელი და მამის სახელი _____
2. გამომცდელი მასწავლებლის გვარი, სახელი და მამის სახელი _____
3. ასისტენტის გვარი, სახელი და მამის სახელი _____
4. განათლების განყოფილების წარმომადგენლის გვარი, სახელი და მამის სახელი _____
5. სარაიონო (საქალაქო) განათლების განყოფილებიდან გამოგზავნილი პა. კეტი საწერი თემით გაიხსნა _____ საათ. _____ წუთ. (მასალა თან ერთვის ამ ოქმს)
6. გამოცდა დაიწყო _____ საათ. წუთ. გამოცდა დამთავრდა _____ საათ. _____ წუთ.

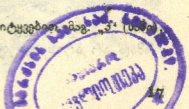
F 1224

№ რიგზე	მოსწავლის გვარი, სახელი და მამის სახელი	წლიური ნიშანი	გამოცდა წერაში		ზეპირი გამოცდა		საერთო ნიშანი	საბოლოო ნიშანი	შენიშვნა: შეიტანება კომისიის წევრების განსაკუთრებული აზრი შეფასების შესახებ, გამოცდების წესის დარღვევის შემთხვევა და სხვა.
			თემა ან ამოცანისა და მაგალითის ვარიანტი	ნიშანი	ბილეთის №	ნიშანი			

საგამოცდო კომისიის თავმჯდომარე _____
 განათლების განყოფ. წარმომადგენელი _____
 მასწავლებელი _____
 ასისტენტი _____

195 წ. " " " "

შენიშვნა: ნიშანი უნდა დაიწეროს ციფრითა და სიტყვებით. მაგ. "3" (სამი), "4" (ოთხი) და ა. შ.

მითითებული დაწყებითი, რვაწლიანი და საშუალო სკოლის მოსწავლეთა ცოდნისა და ყოფაქცევის შეფასებისას ხუთბალიანი ციფრობრივი სისტემის გამოყენების შესახებ.

I. ხეობით მითითებული

1. მოსწავლეთა წარმატებისა და ყოფაქცევის შეფასება წარმოებს „სკოლებში მოსწავლეთა წარმატებისა და ყოფაქცევის შეფასების ხუთბალიანი ციფრობრივი სისტემის შემოღების შესახებ“ საქართველოს სსრ განსახკომის 1944 წ. 12 იანვრის ბრძანების საფუძველზე.

2. შეფასება — ნიშანი იწერება მთელი რიცხვებით (5, 4, 3, 2, 1). შერეული რიცხვებით (1,5; 2,5; 3,5 და ა. შ.) ან „პლიუსით“ ან „მინუსით“ (\pm) წარმატების გამოხატვა დაუშვებელია.

II. ცოდნის მიზანმიმართული შეფასება

3. ცოდნის მიზანმიმართული შეფასებისას ნიშანი „5“ დაეწერება იმ მოსწავლეს, რომელიც გამოიჩინა პროგრამით გათვალისწინებული თემის ან განყოფილების ყველა დეტალის სავსებით შეგნებულ, მტკიცე და საფუძვლიან ცოდნას, მსჯელობს სწორად და შეუცდომლად, არ საჭიროებს მასწავლებლის დახმარებას და უშინშვნელო ჩარევასაც კი, ლაპარაკობს და წერს გამართული ლიტერატურული ენით, შესრულებული აქვს ყველა დაწესებული სავარჯიშო და შესწევს უნარი თავისუფლად გამოიყენოს პრაქტიკულად თავისი ცოდნა.

4. ნიშანი „4“ დაეწერება იმ მოსწავლეს, რომელიც გამოიჩინა პროგრამით გათვალისწინებული თემის ან განყოფილების მტკიცე და საფუძვლიან ცოდნას, მსჯელობს სწორად და შეუცდომლად, არ საჭიროებს მასწავლებლას დახმარებას, ლაპარაკობს და წერს გამართული ლიტერატურული ენით, შესრულებული აქვს დაწესებული ძირითადი სავარჯიშოები და შესწევს უნარი გამოიყენოს თავისი ცოდნა პრაქტიკულად.

5. ნიშანი „3“ დაეწერება იმ მოსწავლეს, რომელმაც იცის თემის ან განყოფილების ყველა საკითხი, მაგრამ ზოგიერთ მათგანს დროულად არ არის დაუფლებული, ლაპარაკისა და წერის დროს უშ-

ვებს შეცდომებს, მაგრამ არა უხეში ხასიათისას, შესწევს უნარი მიღებული ცოდნა პრაქტიკულად გამოიყენოს, განაგრძოს სწავლა და დასძლიოს და შეითვისოს პროგრამით ვათვალისწინებული მომდევნო კურსი.

6. ნიშანი „2“ დაეწერება იმ მოსწავლეს, რომელმაც არ იცის პროგრამით ვათვალისწინებული თემის ან განყოფილების დიდი ნაწილი, პასუხს იძლევა მხოლოდ მასწავლებლის მიერ დასმულ მიმახვედრებელ კითხვებზე და ისიც გულდაუჯერებლად, ლაპარაკისა და წერის დროს უშვებს უხეშ შეცდომებს და არა აქვს შესრულებული პრაქტიკული სავარჯიშოების უდიდესი ნაწილი.

7. ნიშანი „1“ დაეწერება იმ შემთხვევაში, როდესაც მოსწავლე პროგრამით ვათვალისწინებულა თემის ან განყოფილების სრულ უცოდინარობას იჩენს.

8. მოსწავლის შეფასება უნდა მოხდეს იმ ცოდნის მიხედვით, რაც მან გამოიჩინა ამ გამოკითხვის დროს, მაგრამ მხედველობაში უნდა იქნეს მიღებული წინა გამოკითხვის დროს დაწერილი ნიშანიც.

9. მიმდინარე შეფასების ნიშნები აუცილებლად იწერება საკლასო ჟურნალში და აგრეთვე მასწავლებლის უბის წიგნაკში.

III. ცოდნის შეფასება მეოთხედის ბოლოს

10. იმ შემთხვევაში, როდესაც მეოთხედის ბოლოს წარმოებს მოსწავლის ცოდნის შემოწმება მეოთხედის განმავლობაში გავლილი მთელი მასალის ფარგლებში, მეოთხედურ შეფასებას საფუძვლად უნდა დაედოს ის ნიშანი, რაც ამ შემოწმებია დროს დაეწერა მოსწავლეს და მხედველობაში უნდა იქნეს მიღებული აგრეთვე ის ნიშნებიც, რაც მეოთხედის განმავლობაში აქვს მოსწავლეს მიღებული.

შენიშვნა: მეოთხედის განმავლობაში გავლილი მთელი მასალის ფარგლებში მოსწავლის გამოკითხვის დროს ნიშნები იმავე წესით იწერება, როგორც ცოდნის მიმდინარე შეფასებისას (იხილეთ მე-3, მე-4, მე-5, მე-6, მე-7, მუხლები).

11. იმ შემთხვევაში, როდესაც მოსწავლეთა გამოკითხვა მეოთხედის განმავლობაში მთელი გავლილი მასალის ფარგლებში არ წარმოებს, არამედ მეოთხედური ნიშნის დაწერა მიმდინარე შეფასებათა საფუძველზე ხდება, — მეოთხედურ შეფასებას საფუძველად უნდა დაედოს ის ნიშანი, რაც უკანასკნელად მიიღო მოსწავლემ და მხედველობაში უნდა იქნეს მიღებული აგრეთვე ის ნიშნებიც, რაც მოსწავლეს მეოთხედის განმავლობაში აქვს.

12. წლიური ნიშანი იწერება ოთხივე მეოთხედური ნიშნების საფუძველზე.

13. წლიური ნიშანი „5“ დაიწერება იმ შემთხვევაში:

ა) როდესაც ოთხივე მეოთხედის მეოთხოდური ნიშნების საშუალო არითმეტიკული არის 5 ან 4,5-ზე მეტი;

ბ) როდესაც ოთხივე მეოთხედის ნიშნების საშუალო არითმეტიკული 4,5, მაგრამ მოსწავლეს პირველ და მეორე მეოთხედებში უფრო დაბალი ნიშნები აქვს, ვიდრე მესამე და მეოთხე მეოთხედებში, ან მეორე და მესამე მეოთხედებში აქვს უფრო დაბალი ნიშნები, ვიდრე პირველსა და მეოთხე მეოთხედებში.

მაგალითად: მოსწავლეს, რომელსაც აქვს საგანში მეოთხედების მიხედვით „4“, „4“, „5“, „5“, ან „5“, „4“, „5“, დაეწერება— „5“; მაგრამ იმ მოსწავლეს, რომელსაც აქვს „5“, „5“, „4“, „4“, — დაეწერება— „4“.

14. წლიური ნიშანი „3“ იმ შემთხვევაში დაიწერება:

ა) როდესაც ოთხივე მეოთხედის საშუალო არითმეტიკული არ არის 3-ზე ნაკლები;

ბ) როდესაც ოთხივე მეოთხედის საშუალო არითმეტიკული არ არის 2,5-ზე ნაკლები და მოსწავლეს მეოთხე მეოთხედში მეოთხედური ნიშანი აქვს არა ნაკლებ „3“-სა.

მაგალითად: მოსწავლეს, რომელსაც აქვს საგანში მეოთხედების მიხედვით „3“, „2“, „3“, „3“, ანდა „2“, „3“, „2“, „3“, შეიძლება დაეწეროს „3“, მაგრამ ისეთ შემთხვევაში, თუ მოსწავლეს აქვს „3“, „3“, „3“, „2“, მას დაეწერება „2“.

15. ყველა დანარჩენ შემთხვევაშიაც წლიური ნიშნის გამოყვანა უნდა მოხდეს ოთხივე მეოთხედის ნიშნების საშუალო არითმეტიკულის საფუძველზე და მხედველობაში უნდა იქნეს მიღებული უკანასკნელი მეოთხედის ნიშანი. ყველა ისეთ შემთხვევაში, როდესაც მოსწავლეს უკანასკნელ ორ მეოთხედში უფრო კარგი ნიშნები აქვს, ვიდრე პირველ და მეორე მეოთხედებში, უნდა დაიწეროს უფრო მაღალი ნიშანი.

მაგალითად: მოსწავლეს, რომელსაც საგანში მეოთხედების მიხედვით აქვს „3“, „3“, „4“, „4“, — შეიძლება დაეწეროს „4“, მაგრამ იმ მოსწავლეს, რომელსაც აქვს „4“, „4“, „3“, „3“ — დაეწერება — „3“.

16. მშობლიურ ენასა და ლიტერატურაში და აგრეთვე რუსულ ენაში არარუსულ სკოლებში და ქართულ ენაში არაქართულ სკოლებში დამამთავრებელი და კლასიდან კლასში გადასაყვანი გამოცდის დროს:

ა) საერთო ნიშანი „3“ მოსწავლეს ეწერება იმ შემთხვევაში, როდესაც წერაშიც და ზეპირშიც ცალ-ცალკე აქვს ნიშანი არა ნაკლებ „3“-სა. წერაში „2“ მქონე მოსწავლეს, რაც უნდა მაღალი ნიშანი ჰქონდეს ზეპირში, არ შეიძლება დაეწეროს საერთო ნიშანი „3“, ასევე ზეპირში „2“ მქონე მოსწავლეს, რა მაღალი ნიშანიც არ უნდა ჰქონდეს მას წერაში, არ შეიძლება დაეწეროს „3“—ასეთ შემთხვევებში მოსწავლეს ეწერება „2“.

ბ) საერთო ნიშანი „4“ მოსწავლეს ეწერება იმ შემთხვევაში, როდესაც წერაშიც და ზეპირშიც ცალ-ცალკე აქვს ნიშანი არა ნაკლებ „4“-სა ან წერაში აქვს „3“, ხოლო ზეპირში—„5“, ან პირიქით—ზეპირში აქვს „3“, ხოლო წერაში—„5“.

გ) საერთო ნიშანი „5“ მოსწავლეს მხოლოდ იმ შემთხვევაში ეწერება, თუ წერაშიც და ზეპირშიც ცალ-ცალკე აქვს „5“. მოსწავლეს, რომელსაც წერაში „5“ აქვს და ზეპირში „4“, ან ზეპირში „5“ აქვს, ხოლო წერაში „4“,—საერთო ნიშნად „4“ ეწერება.

17. არითმეტიკაში, ალგებრაში, გეომეტრიაში და ტრიგონომეტრიაში დამამთავრებელი და კლასიდან კლასში გადასაყვანი გამოცდების დროს:

ა) საერთო ნიშანი „3“ მოსწავლეს ეწერება იმ შემთხვევაში, როდესაც მას წერაშიც და ზეპირშიც ცალ-ცალკე აქვს ნიშანი „3“, ან წერაში აქვს „2“, ხოლო ზეპირში აქვს „3“-ზე მაღალი ნიშანი და პირიქით—ზეპირში აქვს „2“, ხოლო წერაში—„3“-ზე მაღალი ნიშანი.

ბ) ნიშანი „4“ მოსწავლეს ეწერება იმ შემთხვევაში, როდესაც მას წერაშიც და ზეპირშიც ცალ-ცალკე აქვს ნიშანი „4“, ან ზეპირში აქვს „3“, ხოლო წერაში—„4“, ან პირიქით, ზეპირში აქვს „4“, ხოლო წერაში—„3“.

გ) ნიშანი „5“ მოსწავლეს ეწერება იმ შემთხვევაში, როდესაც მას წერაშიც და ზეპირშიც ცალ-ცალკე აქვს ნიშანი „5“, ან წერაში აქვს „4“, მაგრამ ზეპირში—„5“, ან პირიქით—ზეპირში აქვს „4“, ხოლო წერაში—„5“.

შენიშვნა: სიმწიფის ატესტატზე გამოცდის ჩაბარებისას საერთო ნაშანი „5“ ან „4“ იმ შემთხვევაში იწერება, როდესაც მოსწავლეს როგორც წერაში, ასევე ზეპირში აქვს შესაბამისად „5“ ან „4“.

VI. საბოლოო ნიშნის დადგენა წლიური და საგამოცდო ნიშნების საფუძველზე

18. რვა კლასის და საშუალო სკოლის კურსის დამთავრებისას, აგრეთვე კლასიდან კლასში გადაყვანის დროს, იმ საგნებში, რომლებიც საგამოცდოა, მოსწავლეს საბოლოო ნიშანი ეწერება საგამოცდო ნიშნის საფუძველზე წლიური ნიშნის გათვალისწინებით. არასაგამოცდო საგნებში საბოლოო ნიშნად წლიური ნიშანი რჩება.

იმ მოსწავლეს, რომელიც გამოცდაზე საგანში „3“-ზე ნაკლებ შეფასებას მიიღებს, საბოლოო შეფასებად არ შეიძლება დამაკმაყოფილებელი ნიშანი დაეწეროს.

მაგალითად: მოსწავლეს, რომელსაც წლიურ ნიშნად „4“ აქვს, მაგრამ გამოცდაზე მიიღო „2“, — ეწერება „2“.

19. წლიური და საგამოცდო ნიშნების შეფარდება წარმოებს შემდეგი წესით:

ა) იმ შემთხვევაში, როდესაც გამოცდაზე მიღებული ნიშანი იგივეა, რაც წლიური ნიშანი ან გამოცდაზე მიღებული ნიშანი ერთი ერთეულით მეტია წლიურ ნიშანზე, მოსწავლეს საბოლოოდ ეწერება გამოცდაზე მიღებული ნიშანი.

მაგალითად: იმ მოსწავლეს, რომლის წლიური ნიშანი არის „4“ და საგამოცდო ნიშანიც „4“, აგრეთვე იმ მოსწავლეს, რომლის წლიური ნიშანი არის „3“, ხოლო საგამოცდო ნიშანი „4“, საბოლოო ნიშნად „4“ დაეწერება.

ბ) იმ შემთხვევაში, როდესაც გამოცდაზე მიღებული ნიშანი მეტია წლიურ ნიშანზე ან წლიური ნიშანი მეტია საგამოცდო ნიშანზე და წლიური და საგამოცდო ნიშნების ჯამი იყოფა ორზე, მოსწავლეს საბოლოო ნიშნად ეს საშუალო ნიშანი ეწერება.

მაგალითად: იმ მოსწავლეს, რომლის წლიური ნიშანი არის „3“, ხოლო საგამოცდო ნიშანი „5“, ანდა პირიქით, წლიური ნიშანი არის „5“ ხოლო საგამოცდო ნიშანი „3“, საბოლოო ნიშნად დაეწერება „4“.

გ) იმ მოსწავლეს, რომელიც საშემოდგომო გამოცდაზე მიიღებს „5“ საბოლოო ნიშნად „4“ დაეწერება, ხოლო იმ მოსწავლეს, რომელიც მიიღებს „3“ საბოლოო ნიშნად „3“ დაეწერება.

20. ნიშანი „5“ დაეწერება იმ მოსწავლეს, რომელიც სკოლა-სა და სკოლის გარეთ ზუსტად იცავს მოსწავლის ყოფაქცევის წესებით გათვალისწინებულ ყველა მუხლს.

21. ნიშანი „4“ დაეწერება იმ მოსწავლეს, რომელმაც ზუსტად არ დაიცვა ყოფაქცევის წესები და მნიშვნელოვნად დაარღვია იგი.

22. ნიშანი „3“ დაეწერება იმ მოსწავლეს, რომელიც არღვევს წესებს და გამორჩინა მოსწავლის ღირსების შემლახავი საქციელი.

23. ნიშანი „2“ დაეწერება იმ მოსწავლეს, რომელმაც უხეშად დაარღვია წესები, ჩაიდინა მოსწავლისათვის ყოვლად შეუფერებელი მოქმედება და გაირიცხება სკოლიდან.

24. ნიშანი „4“ შეიძლება ჰქონდეს მოსწავლეს მხოლოდ ერთ მეოთხედში, თუ ამ ნიშნის მქონე მოსწავლე მისთვის მიცემულ ვადაში არ გამოსწორდება, პედაგოგიური საბჭო იხილავს საკითხს ამ მოსწავლის ნიშნის შემდგომი დაკლების შესახებ.

ნიშანი „3“ წარმოადგენს მოსწავლის გაფრთხილებას, რომ ის გაირიცხება სკოლიდან. ისეთ შემთხვევაში, როდესაც მოსწავლეს ყოფაქცევაში აქვს ეს ნიშანი და დაწესებულ ვადაში არ გამოსწორდება, მისი საკითხი სკოლიდან გარიცხვის, თუ პირობითი ვადის განახლების შესახებ, განიხილება პედაგოგიურ საბჭოს სხდომაზე.

25. სკოლის დამთავრების ატესტატი და მოწმობა მიეცემა მხოლოდ იმ მოსწავლეს, რომელსაც ყოფაქცევაში აქვს ნიშანი „5“. ეს ნიშანი უნდა ჩაიწეროს ატესტატსა და მოწმობაში შემდეგი სახით: ყოფაქცევაში — „5“ (წარჩინებული).

**საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
დაწესებითი და საშუალო სკოლების**

სამმართველოს უფროსი უ. შ. მამლაძე

УТВЕРЖДЕНО

Министерством просвещения
Грузинской ССР

14 марта 1950 г.

И Н С Т Р У К Ц И Я

О ПРОВЕДЕНИИ ПЕРЕВОДНЫХ ИСПЫТАНИЙ В IV, V, VI, VII, IX, X КЛАССАХ ВОСЬМИЛЕТНЕЙ И СРЕДНЕЙ ШКОЛЫ И ВЫПУСКНЫХ ЭКЗАМЕНОВ В 8 КЛАССЕ ВОСЬМИЛЕТНЕЙ И СРЕДНЕЙ ШКОЛЫ.

1. Общие положения

Переводные испытания и выпускные экзамены проводятся во всех начальных, восьмилетних и средних школах Грузинской ССР.

§ 2

В соответствии с требованиями государственной программы, переводные испытания и выпускные экзамены проводятся с целью определения прочности и полноты знаний и навыков учащихся, а также подготовленности их для успешного обучения в следующих старших классах или в специальном учебном заведении.

II. Переводные испытания

§ 3

Переводные испытания сдают учащиеся IV, V, VI, VII, IX и X классов; перевод или оставление в том же классе на повторительный курс учащихся I, II, III классов производится на основе годовых отметок.

Примечание: О порядке установления годовых отметок см. указания Министерства просвещения Грузин-

ской ССР „О применении в начальных, восьмилетних и средних школах пятибалльной системы оценки успеваемости и поведения учащихся“ (изд. 1950 года)

§ 4

Перевод в последующие классы учащихся I, II и III классов производится в следующем порядке:

Учащиеся I, II и III классов, которые по двум предметам—родному языку и арифметике имеют отметку ниже „3“, оставляются в тех же классах, а учащимся, имеющим отметку ниже „3“ по одному из указанных предметов, дается летнее задание.

С учащимися, получившими летние задания, работу в индивидуальном порядке продолжает преподаватель соответствующего класса, с 20 мая по 20 июня.

Летние задания должны быть проверены с 20 по 25 августа. В случае невыполнения или плохого выполнения летних заданий, учащиеся оставляются на второй год в том же классе.

§ 5

Учащиеся IV, V, VI, VII, IX и X классов, имеющие годовую отметку ниже „3“ больше чем по двум предметам, к испытаниям не допускаются и оставляются в том же классе.

§ 6

Учащиеся, допущенные к испытаниям и имеющие годовую отметку ниже „3“ по одному или двум предметам, независимо от того, являются или нет эти предметы испытательными, экзамены по этим предметам сдают осенью.

В том случае, если учащийся на весенних испытаниях дополнительно получит ниже „3“ по какому-либо предмету и в результате этого будет иметь отметку ниже „3“ более чем по двум предметам, к дальнейшим испытаниям не допускается и оставляется в том же классе.

Примечание: Оценка по устному и письменному считается за одну отметку.

§ 7

Учащимся IV, V, VI, VII, VIII, IX и X классов, получившим право сдачи экзаменов, имеющим по всем основным пред-

метам учебного плана во всех четырех четвертях отметки не ниже „3“, но по болезни не имеющим возможности явиться на испытания и имеющим об этом заключение школьного врача или соответствующего лечебного учреждения, по постановлению педагогического совета, экзамены могут быть перенесены на осень.

Примечание: Из них учащиеся с особенно тяжелым состоянием здоровья, на основе постановления педагогического совета, по приказу директора школы могут быть переведены в следующий класс без экзаменов. Вопрос в каждом отдельном случае должен быть согласован с отделом народного образования.

58

Переводные испытания во всех классах начинаются с 20 мая. Испытания проводятся по следующим предметам и в следующие сроки:

В IV классе: по родному языку—письменно и устно, русскому языку (в нерусских школах)—письменно и устно, арифметике—письменно и устно, всего 6 испытаний, из них 3 письменных и 3 устных—12 календарных дней.

В V классе: по родному языку—письменно и устно, русскому языку (в нерусских школах)—письменно и устно, арифметике—письменно и устно, всего 6 испытаний, из них 3 письменных и 3 устных—12 календарных дней.

В VI классе: по родному языку—письменно и устно, русскому языку (в нерусских школах) — письменно и устно, арифметике—письменно, ботанике, географии всего 7 испытаний, из них 3 письменных и 4 устных—16 календарных дней.

В VII классе: по родному языку—письменно и устно, русскому языку (в нерусских школах)—письменно и устно, алгебре письменно и устно и физике, всего 7 испытаний, из них 3 письменных и 4 устных—16 календарных дней.

В IX классе: по родной литературе—письменно и устно, русскому языку и литературе (в нерусских школах)—пись-

женно и устно, алгебре — письменно, геометрии, физике, основам дарвинизма и иностранному языку — устно — всего 9 испытаний, из них 3 письменных и 6 устных — 25 календарных дней.

В X классе: по родной литературе — письменно и устно, русскому языку и литературе (в нерусских школах) — письменно и устно, алгебре — письменно, геометрии, географии, всеобщей истории и иностранному языку — устно, всего 9 испытаний, из них 3 письменных и 6 устных — 25 календарных дней.

Примечание: 1. В VI классе испытания по арифметике и ботанике проводятся в объеме курса V и VI классов.

2. В X классе испытания по всеобщей истории проводятся в объеме курса IX и X классов.

§ 9

Каждое переводное испытание проводит преподаватель предмета в присутствии ассистента, назначаемого директором школы из числа преподавателей того же или родственного предмета. Оценка ассистента должна быть принята во внимание при выводе отметки.

§ 10

Устные испытания во всех классах проводятся по билетам, утвержденным Министерством просвещения Грузинской ССР; с этими билетами учащихся знакомят предварительно, до испытаний.

Тексты для грамматического разбора по родному и русскому языкам, задачи и примеры по математике к билетам составляют преподаватели каждого предмета и утверждает директор школы. С этим дополнительным материалом учащихся знакомят только во время испытаний.

Билет во время испытания берет лично учащийся. Если учащийся не может ответить на вопросы билета, ему разрешается взять второй билет, но в этом случае учащемуся снижается отметка на единицу. В целях более точного выявления познаний учащихся, преподаватель и ассистент могут задавать ему дополнительные вопросы.

Билет, по которому ответил учащийся, в данной группе класса вторично не используется.

Примечание: В 1949/50 учебном году в армянских и азербайджанских школах билеты для переводных испытаний составляет преподаватель данного предмета, и за 10 дней до испытаний утверждает директор школы; билеты должны быть одинаковой трудности, каждый билет состоит из двух-трех ясных для понимания учащихся и разборчиво написанных вопросов, взятых из программы.

По каждому предмету составляется приблизительно 25-30 билетов. Вопросы, данные в билетах, должны полностью исчерпать учебную программу.

§ 11

На письменных испытаниях дается:

а) по грузинскому языку и литературе в грузинских школах, по родному языку и литературе в армянских и азербайджанских школах—в IV классе передача краткого содержания в пределах пройденного материала, описание жизни действующих лиц; в V, VI и VII классах—пересказ из пройденного литературного материала, в IX и X классах—характеристика творчества писателя или разбор отдельного произведения;

б) по русскому языку и литературе в русских школах: в IV, V, VI и VII классах—передача содержания пройденного литературного материала, в IX и X классах—характеристика творчества писателя или разбор отдельного произведения;

в) по русскому языку в нерусских школах—в IV, V, VI и VII классах ответы на вопросы из пройденного материала, в IX и X классах—пересказ отрывка из пройденного материала с предварительным чтением текста преподавателем в классе.

Примечание: Учащимся для сочинения по родной литературе предлагаются две темы; учащимся предоставляется право выбора одной из них.

По математике на письменном экзамене дается: в IV классе по арифметике—одна задача и один пример; в V и VI классах—одна задача и два примера, в VII классе—по алгебре—три примера (один на вычисление числовой величины алгебраического выражения и два—на тождественные преобразования), в IX и X классах—задача и два примера по алгебре. Задачи и примеры даются в двух вариантах одинаковой трудности.

§ 13

Темы и примеры по каждому предмету для IV, V, VI, VII, IX и X классов составляют преподаватели соответствующего предмета в нескольких вариантах и утверждает директор школы.

§ 14

Все письменные испытания учащиеся выполняют на заранее заготовленных листках бумаги со штампом данной школы.

§ 15

Испытания проводятся по расписанию, утвержденному директором школы. С расписанием учащихся знакомят за 10 дней до начала испытаний.

При составлении расписания во внимание принимается, что а) в один день в классе возможно проведение лишь одного испытания—устного или письменного;

б) на каждое письменное испытание в IV, V, VI и VII классах должно быть предусмотрено не более 2 часов, а в IX и X классах—не более 4 часов;

в) перемены обязательны через каждый академический час только при устных испытаниях.

§ 16

Испытание в классе по одному предмету (устное или письменное) должно закончиться в один день.

Если в классе больше 25 учащихся, при проведении устных испытаний класс делится на две части; одна половина класса сдает испытание с 9 часов, другая половина — с 15 часов.

Устные испытания проводятся в присутствии всех учащихся данного класса или половины его (если класс разделен на две группы); опрошенные учащиеся должны оставить класс.

При проведении письменного испытания учащиеся, выполнившие работу, обязаны также оставить класс.

§ 17

По тем учебным предметам, по которым установлены письменные и устные испытания, сначала проводятся письменные испытания, а после — устные испытания. Письменные работы учащихся по данному предмету должны быть проверены и оценены преподавателями и ассистентами до начала устных испытаний и сданы директору школы.

III. Условия перевода и награждения учащихся

§ 18

Перевод учащихся в следующий класс возможен лишь при условии, если по всем предметам учебного плана (за исключением пения, музыки, рисования и физической подготовки) они имеют окончательные отметки не ниже „3“.

Оценку знаний учащегося на переводных испытаниях проводит преподаватель предмета совместно с ассистентами. Установление окончательной оценки (отметки) по предмету проводится на основе оценки (отметки), полученной учащимся на испытании, с учетом годовой оценки по данному предмету. В том случае, когда во время испытаний учащийся получит оценку ниже „3“, не может быть выведена положительная итоговая оценка. В случае разногласия между преподавателем и ассистентом, вопрос об оценке решается директором школы.

Примечание: а) По тем предметам, по которым испытания не проводятся, окончательной оценкой остается годовая отметка.

б) Относительно вывода окончательной отметки см. указания Министерства просвещения Грузинской ССР „О применении в начальных, восьмилетних и средних школах цифровой пятибалльной системы оценки успеваемости и поведения учащихся“ (Изд. 1950 г.)

§ 19

Учащиеся, которые на переводных испытаниях получают отметку ниже „3“ более чем по двум предметам, должны быть оставлены в том же классе. Учащиеся же, получившие по одному или двум предметам отметки ниже „3“, испытания по этим предметам сдают осенью.

§ 20

Учащиеся, которые при отличном поведении по всем основным предметам получают окончательную отметку „5“, по постановлению педагогического совета награждаются похвальной грамотой.

§ 21

Учащийся, получивший осенние испытания и ввиду перемены местожительства переводящийся в другие школы, подвергается испытаниям обязательно в той школе, в которой он учился. После этого он может перевестись в другую школу.

IV, Осенние испытания

§ 22

Осенние испытания проводятся по расписанию, утвержденному директором школы, с 20 по 25 августа включительно.

Осенние испытания проводятся в порядке, предусмотренном для весенних испытаний.

§ 23

Учащиеся, которые по какой-либо причине не явятся на осенние испытания или на осенних испытаниях получа

отметку ниже „3“ хотя бы по одному предмету, должны быть оставлены в том же классе. Условный перевод учащихся воспрещается.

§ 24

Учащимся, которые получили осенние испытания и отставание которых было вызвано уважительной причиной, школа должна оказать помощь в подготовке к этим испытаниям (организацией групповых или индивидуальных занятий, консультацией и др.).

§ 25

Постановление педагогического совета об оставлении учащегося в том же классе или назначении ему осенних испытаний, в письменном виде и под расписку, вручается родителям учащихся или лицам, осуществляющим заботу о них.

V. Выпускные экзамены в VIII классе

§ 26

В VIII классе занятия прекращаются 17 мая, а экзамены начинаются с 20 мая.

§ 27

К выпускным экзаменам не допускаются учащиеся VIII класса, которые имеют отметку ниже „3“ более чем по двум предметам; они оставляются в том же классе.

§ 28

Учащиеся, допущенные к экзаменам и имеющие годовые отметки ниже „3“ по одному или двум предметам, независимо от того, являются или нет эти предметы экзаменационными, экзамены по этим предметам сдают осенью. В том случае, если учащийся на весенних экзаменах дополнительно получит оценку ниже „3“ и в результате этого будет иметь отметку ниже „3“ более чем по двум предметам, к следующим экзаменам не допускается и остается в том же классе.

Примечание: Оценка по устному и письменному считается за одну отметку.

В VIII классе выпускные экзамены проводятся по родному языку и литературе—письменно и устно, русскому языку (в нерусских школах)—письменно и устно, алгебре с арифметикой—письменно, геометрии, конституции СССР и Грузинской ССР, географии, физике и истории—устно,—всего 10 испытаний, из них 3 письменных и 7 устных—25 календарных дней.

Учащиеся VIII класса русских, армянских и азербайджанских школ экзамены сдают также по грузинскому языку—письменно.

Примечание: При устном экзамене по языку и литературе ставится одна отметка.

§ 30

На письменных экзаменах в VIII классе дается:

а) по грузинскому языку и литературе в грузинских школах—характеристика действующих лиц из пройденного произведения, а в негрузинских школах—пересказ пройденного маленького рассказа с предварительным чтением рассказа в классе;

б) по русскому языку и литературе в русских школах—пересказ из пройденного материала, а в нерусских школах—пересказ пройденного маленького рассказа с предварительным чтением рассказа в классе;

в) по родному языку и литературе в армянских и азербайджанских школах—характеристика действующих лиц из пройденного произведения;

г) по алгебре с арифметикой—одна задача, один пример по алгебре и один пример по арифметике.

Примечание: 1. Темы по родному языку и литературе, задачи и примеры по математике составляет городской, районный, отдел народного образования и в день экзаменов сдает школам. По грузинскому языку в негрузинских школах и русскому языку в нерусских школах темы составляются на месте и утверждаются директором школы.

2. Для письменных экзаменов учащимся VIII классов дается не более 3 часов.

§ 31

В исключительных случаях учащиеся VIII класса в случае тяжелой болезни, на основе соответствующего заключения лечебного учреждения и ходатайства отдела народного образования, освобождаются от выпускных экзаменов только Министерством просвещения Грузинской ССР, если в продолжение учебного года во всех четвертях по всем основным предметам они имели отметки не ниже „3“.

Свидетельство об окончании восьмилетней школы в таких случаях выдается учащимся на основе годовых оценок.

Примечание: а) вопрос выдачи свидетельства об окончании VIII класса без экзаменов рассматривается на основе ходатайства с приложением заключения врачебной комиссии лечебного учреждения, постановления педагогического совета и характеристики учащегося;

б) в Абхазской и Аджарской АССР и А/О Юго-Осетии вопрос выдачи свидетельства об окончании VIII класса без экзаменов разрешают Министры просвещения соответствующих Автономных республик и зав. ОбЛОНО.

§ 32

Выпускные экзамены за курс восьмилетней школы проводит комиссия в следующем составе: директор школы или зав. учебной частью (председатель), преподаватель предмета и ассистент по назначению директора.

Примечание: В случае, если директор и зав. учебной частью заняты на экзаменах в XI классе, председателем экзаменационной комиссии в VIII классе директор назначает одного из преподавателей.

В состав экзаменационной комиссии в VIII классе могут входить лица, имеющие образовательный ценз не ниже учительского института.

Если директор школы и преподаватель предмета, по которому проводится экзамен, не имеют соответствующего образовательного ценза, состав экзаменационной комиссии устанавливает районный (городской) отдел народного образования.

Примечание: В состав экзаменационной комиссии могут входить лица, которые имеют персональное звание учителя средней школы, а также преподаватели, перешедшие на III курс заочного педагогического института.

VI. Условия выпуска и награждения учащихся VIII класса

§ 33

Оценку знаний учащихся на выпускных экзаменах проводит экзаменационная комиссия.

Экзаменационная комиссия, на основе оценок знания учащихся на экзамене и учета годовых оценок, устанавливает окончательные отметки для внесения в свидетельство об окончании восьмилетней школы.

В том случае, когда учащийся на экзамене по предмету получит отметку ниже „3“, не может быть выведена положительная итоговая оценка.

Примечание: 1. В случае разногласий между членами комиссии, вопрос оценки разрешается большинством голосов. Особое мнение члена комиссии, не согласного с большинством, вносится в протокол. Если с мнением большинства не согласен председатель экзаменационной комиссии, вопрос окончательно разрешает РОНО и ГорОНО.

2. По предметам, не отнесенным к экзаменам, окончательной отметкой остается годовая оценка.

§ 34

Учащийся, сдавший экзамены по всем предметам, считается окончившим восьмилетнюю школу и ему по постановлению педагогического совета за подписью директора, зав. учебной частью и преподавателей, выдается свидетельство об окончании восьмилетней школы.

Учащиеся, получившие по предметам учебного плана окончательную отметку „5“, при отличном поведении, награждаются похвальной грамотой.

Учащиеся, получившие свидетельство об окончании восьмилетней школы и награжденные похвальной грамотой, имеют право поступления в специальные средние учебные заведения без экзаменов и получить стипендию в первом семестре учебного года.

Примечание: Учащимся, которые удовлетворяют требованиям, указанным в § 34, но по поведению имеют отметку ниже „5“, выдается справка об окончании школы, а не свидетельство.

§ 36

Соответствующие пункты данной инструкции об организации переводных испытаний распространяются на выпускные экзамены учащихся VIII класса.

VII. Отчетность по испытаниям и экзаменам

§ 37

Все письменные работы, выполненные учащимися, а также билеты, по которым проводились устные испытания, хранятся в школе.

§ 38

Преподаватель, проводивший испытание по предмету, по окончании испытания по своему предмету, сдает директору школы аккуратно и по форме составленный протокол испытания с обозначением оценки знаний каждого учащегося (см. форму протокола испытаний).

§ 39

Общие итоги переводных и выпускных испытаний обсуждает педагогический совет на заключительном заседании.

Издание каких-либо местных инструкций о переводных и выпускных испытаниях воспрещается. Категорически воспрещается также требовать от директоров каких-либо сведений, не установленных статотчетностью.

**Начальник управления начальных и средних школ
Министерства просвещения Грузинской ССР Уш. ОБОЛАДЗЕ**

УТВЕРЖДАЮ

Директор школы _____

195 г.

ПРОТОКОЛ

переводных испытаний по _____ в _____ классе
(предмет)

школы гор. _____

района Грузинской ССР _____

Фамилия, имя, отчество учителя _____

Фамилия, имя, отчество ассистента _____

№ п/п	Фамилия, имя и отчество экзаменующегося	Письменный экзамен		Устный экзамен		Общая оценка (отметка)	Окончательная оценка	Примечание
		Тема или вариант задачи и примера	Оценка (отметка)	№ взятого билета	Оценка (отметка)			

Экзаменующий преподаватель

Ассистент

195 г. _____

Примечание: Отметка записывается цифрами и словами: так, например, "3" (три), "4" (четыре) и т. д.

ПРОТОКОЛ

устного и письменного выпускного экзаменов по _____
(предмет)
в _____ классе _____ школы
гор. _____ района Грузинской ССР.

1. Фамилия, имя, отчество председателя экзаменационной комиссии _____
2. Фамилия, имя, отчество учителя, ведущего экзамен _____
3. Фамилия, имя, отчество ассистента _____
4. Фамилия, имя, отчество представителя отдела народного образования _____
5. Пакет с материалом для письменного экзамена, присланный из _____ отдела народного образования, Министерства просвещения Грузинской ССР вскрыт в _____ час _____ мин.
(Материал прилагается к настоящему протоколу).
Экзамен начался в _____ час _____ мин.
Экзамен закончился в _____ час _____ мин.

№ п/п	Фамилия, имя, отчество экзаменуемого	Годовая оценка	Письменный экзамен		Устный экзамен		Общая отметка	Окончательная оценка (отметка)	Примечание: вносится особое мнение членов комиссии об оценке, случаи нарушения порядка экзаменов и пр.
			Тема по языку и литературе, или вариант задачи и примера	Отметка	№ билета	Отметка			

Председатель экзаменационной комиссии _____
Представитель отдела народного образования _____
Учитель, ведущ. экзамен _____
Ассистент _____
195 г. " _____ " _____

Примечание: Отметки записываются цифрами и словами; так, например, "3" (три), "4" (четыре) и т. д.

УТВЕРЖДЕНО

Министерством просвещения
Грузинской ССР

4 апреля 1950 г.

УКАЗАНИЯ О ПРИМЕНЕНИИ В НАЧАЛЬНЫХ, ВОСЬМИ- ЛЕТНИХ И СРЕДНИХ ШКОЛАХ ЦИФРОВОЙ ПЯТИБАЛЛЬНОЙ СИСТЕМЫ ОЦЕНКИ УСПЕВАЕМОСТИ И ПОВЕДЕ- НИЯ УЧАЩИХСЯ

I. Общие указания

Оценка успеваемости и поведения учащихся производится на основе приказа Народного Комиссариата просвещения Грузинской ССР от 12/1 1944 г. „О введении в школах цифровой пятибалльной системы оценки успеваемости и поведения учащихся“.

2. Оценка—отметка пишется целыми числами (5, 4, 3, 2, 1). Оценку успеваемости писать дробными числами ($1\frac{1}{2}$, $2\frac{1}{2}$, $3\frac{1}{2}$ и т. д.) или „плюсом“ или „минусом“ (\pm) не допускается.

II. Текущая оценка знаний

3. При текущей оценке знаний балл „5“ ставится учащемуся, который обнаруживает сознательные, прочные и основательные знания всех деталей темы или раздела учебной программы, рассуждает правильно и безошибочно, не нуждается в помощи и даже в незначительном вмешательстве преподавателя, в устных ответах и письменных работах пользуется правильным литературным языком, выполнил все установленные упражнения и умеет свободно применять практически полученные им знания.

4. Балл „4“ ставится учащемуся, который обнаружил прочное и основательное знание темы или раздела учеб-

ной программы, рассуждает правильно и безошибочно, не нуждается в помощи преподавателя, в устных ответах и письменных работах пользуется правильным литературным языком, выполнил установленные основные упражнения, умеет практически применять полученные знания.

5. Балл „3“ ставится учащемуся, который знает все вопросы темы или раздела, но не по всем из них обнаруживает основательные знания, в устных ответах и письменных работах допускает незначительные ошибки, умеет практически применять полученные знания, может продолжить учебу, осилить и усвоить последующий курс, предусмотренный учебной программой.

6. Балл „2“ ставится ученику, который обнаруживает незнание большей части темы или раздела учебной программы, отвечает только на наводящие вопросы учителя и то неуверенно, в устных ответах и письменных работах допускает грубые ошибки, не выполнил большей части практических заданий.

7. Балл „1“ ставится в том случае, когда учащийся обнаруживает полное незнание темы или раздела учебной программы.

8. Оценка учащегося должна производиться по тем знаниям, которые обнаруживает он при опросе, но во внимание принимается и предыдущая оценка.

9. Текущая оценка знаний обязательно заносится в классный журнал, а также в записную книжку преподавателя.

III. Оценка знаний учащегося в конце четверти

10. В том случае, когда опрос учащегося производится в конце четверти в объеме всего материала, пройденного в продолжение четверти, за основу четвертной оценки нужно принять отметку, которую получил учащийся при этом опросе; во внимание принимаются также оценки, полученные и в продолжение четверти.

Примечание: При определении знаний учащегося в объеме материала, пройденного в продолжение

четверти, отметки—оценки ставятся по тому же правилу, как и при текущей оценке (см. 3, 4, 5, 6, 7 пункты).

11. В том случае, когда опрос учащегося в конце четверти производится не в объеме всего материала, пройденного в продолжение четверти, а четвертная отметка ставится на основе текущей оценки, в основу четвертной оценки нужно принять ту отметку, которую получил учащийся в последний раз, с учетом оценок, полученных учащимся в продолжение четверти.

IV. Правила установления годовой оценки

12. Годовая оценка выводится на основе четвертных оценок.

13. Годовой балл „5“ ставится в том случае:

а) когда средняя арифметическая всех четвертных отметок „5“ или больше $4\frac{1}{2}$;

б) когда средняя арифметическая всех четвертных оценок— $4\frac{1}{2}$, но учащийся в первой и во второй четверти имел более низкие оценки, нежели в последних четвертях, или во второй и третьей четверти имел более низкую оценку, чем в первой и четвертой четверти.

Например: учащемуся, который по предмету в четвертях имел „4“, „4“, „5“, „5“, или „5“, „4“, „4“, „5“,— ставится „5“, но учащемуся который имел оценки „5“, „5“, „4“, „4“— ставится „4“.

14. Годовая оценка „3“ ставится в том случае:

а) когда средняя арифметическая всех четвертных оценок не меньше „3“;

б) когда средняя арифметическая всех четвертных оценок не меньше $2\frac{1}{2}$ и учащийся в четвертой четверти имеет четвертную оценку не меньше „3“;

Например: учащемуся, который по предмету в четвертях имеет „3“, „2“, „3“, „3“, или „2“, „3“, „2“, „3“,— можно поставить „3“, но в том случае, когда ученик имеет „3“, „3“, „3“, „2“, ставится „2“.

15. Во всех остальных случаях выведение годовой отметки необходимо на основе средней арифметической четвертных оценок, с учетом оценки последней четверти. Во всех тех случаях, когда учащийся в двух последних четвертях имел более высокую оценку, нежели в первых, — следует ставить высшую оценку.

Например: учащемуся, который по предмету в четвертях имеет „3“, „3“, „4“, „4“, можно ставить „4“, но ученику, который имеет „4“, „4“, „3“, „3“ — ставится „3“.

V. Установление общей отметки на основе письменной и устной оценки

16. По родному языку и литературе, а также по русскому языку в нерусских школах и грузинскому языку в негрузинских школах при выпускных и переводных испытаниях:

а) общая оценка „3“ учащемуся ставится в том случае, когда по устному и письменному отдельно он имеет не меньше „3“. Учащемуся, который по письменному имеет „2“, несмотря на любую высокую оценку по устному, нельзя ставить общую оценку „3“, и в том случае, если учащийся по устному имеет оценку „2“, а по письменному высокую оценку, нельзя ставить „3“, — в таких случаях следует ставить „2“.

б) общая оценка — отметка „4“ учащемуся ставится в том случае, когда по письменному и устному отдельно он имеет не меньше „4“ или по письменному имеет „3“, а по устному — „5“.

в) Общая отметка „5“ учащемуся ставится в том случае, если по письменному и устному отдельно имеет „5“. Учащемуся, имеющему по устному „4“, а по письменному „5“, или наоборот — по устному „5“ и по письменному „4“, ставится „4“.

17. По арифметике, алгебре, геометрии и тригонометрии при выпускных и переводных испытаниях:

а) общая отметка „3“ учащемуся ставится в том случае, когда он по письменному и устному отдельно имеет оцен-

ку „3“, или по письменному имеет „2“, а по устному оценке выше „3“, или же наоборот, по устному имеет „2“, а по письменному оценку выше „3“.

б) отметка „4“ учащемуся ставится в том случае, когда он по письменному и устному отдельно имеет „4“, или по письменному имеет „3“, но по устному „4“, или же наоборот, по устному имеет „4“, а по письменному „3“.

в) балл „5“ учащемуся ставится в том случае, когда он по письменному и устному отдельно имеет оценку „5“, или по письменному имеет „4“, но по устному „5“, или наоборот—по письменному имеет „5“, а по устному „4“.

Примечание: При сдаче экзаменов на аттестат зрелости „5“ ставится в том случае, когда учащиеся как по письменному, так и по устному соответственно имеет оценку „5“.

VI. Установление итоговой оценки на основе годовой и экзаменационной оценок

18. При окончании 8-ми классов и курса средней школы, а также при переводе из класса в класс, по экзаменационным предметам итоговая оценка устанавливается на основе экзаменационных оценок с учетом годовых оценок знаний учащихся.

По предметам, не отнесенным к экзаменам, итоговой оценкой остается годовая оценка.

При экзаменационной оценке ниже „3“ не может быть выведена положительная итоговая оценка.

Например, если учащийся, при наличии годовой оценки „4“, на экзамене получит „2“, ему выставляется оценка „2“.

19. Установление окончательной оценки на основе годовой и экзаменационной оценок производится следующим образом:

а) в том случае, когда экзаменационная и годовая оценки одинаковы или экзаменационная оценка на одну единицу больше годовой, учащемуся ставится экзаменационная оценка:

Например: ученику, который имеет как годовую так и экзаменационную оценку „4“, а также ученику, имеющему годовую оценку „3“, а экзаменационную „4“, ставится „4“.

б) В том случае, когда экзаменационная оценка больше годовой оценки, или годовая больше экзаменационной оценки и сумма этих оценок прямо делится на 2, ученику ставится средняя отметка.

Например: ученику, получившему годовую оценку „3“, а экзаменационную отметку „5“, или наоборот— годовую „5“, а экзаменационную „3“,— ставится „4“.

в) Учащемуся, получившему на осенних экзаменах оценку „5“, выставляется итоговая оценка „4“, а учащемуся, получившему оценку „3“— ставится итоговая оценка „3“.

VII. Оценка поведения

20. Оценка—балл „5“ ставится учащемуся, который как в школе, так и вне школы точно выполняет все пункты правил для учащихся.

21. Балл „4“ ставится учащемуся, который не выполнил точно правил для учащихся и значительно нарушил их.

22. Балл „3“ ставится ученику, который нарушает правила и допустил поступок, не подобающий ученику.

23. Балл „2“ ставится учащемуся, который грубо нарушил правила, допустил поступок, совершенно не подобающий ученику и исключается из школы.

24. Балл „4“ учащийся может иметь только в одной четверти. И если ученик, имеющий по поведению балл „4“, в данный ему срок не исправится, педагогический совет рассматривает вопрос о снижении ему оценки по поведению.

Балл „3“ является предупреждением для ученика об исключении его из школы. В том случае, когда учащийся, имеющий по поведению „3“, не исправится в установленный срок, вопрос об исключении его из школы или о продлении условного срока рассматривается на заседании педагогического совета.

25. Аттестат и свидетельство об окончании школы вы-
дается только такому учащемуся, который по поведению
имеет оценку „5“, этот балл заносится в аттестат и в сви-
детельство в следующем виде — по поведению „5“ (отлично) 00000

Начальник управления начальных и средних школ
Министерства просвещения Грузинской ССР Уш. ОБОЛАДЗЕ.

3/მგ. გამოშვებისათვის 8. 480მსაქმ.

შე 18. № 437

ტირაჟი 5400

შპ 01879

ლ. პ. ბერიას სახელობის პოლიგრაფკომბინატი „კომუნისტი“.
ქ. თბილისი, ლენინის ქ. 14.
Полиграфкомбинат „Комунисти“ им. Л. П. Берия, Тбилиси.
ул. Ленина, № 14.